

Motion till riksdagen

1986/87:Jo167

Nils-Olof Gustafsson (s)

Reglering av priserna på jordbruksprodukter,
m. m. (prop. 1986/87:146)

Jord- och skogsbruket har mycket stor betydelse för Jämtlands län. Sysselsättning, befolkning och samhällsstruktur över huvud taget är i hög grad beroende av förhållandena inom lantbruket. Detta är särskilt viktigt i områden där förutsättningarna för övrigt i näringslivet är svaga. Jord- och skogsbruket har sedan gammalt utgjort en del av en samlad försörjningsmöjlighet. Skogsarbete, flottning och andra löneinkomster kompletterade ofta ett mindre lantbruk. I takt med den tekniska utvecklingen och kraven på rationalisering av jordbruket har det senare skett en mycket stark minskning av vissa produktionsresurser.

Samtidigt har det främst under den senare hälften av 1970-talet skett betydande investeringar i näringen. Den historiska utvecklingen visar att svaga områden är särskilt känsliga för åtgärder som syftar till att minska jordbruksproduktionen. Jordbruket har en liten omfattning i förhållande till områdets geografiska storlek. Detta gör att möjligheterna att upprätthålla mjölklinjer, allmän service o. d. försvåras väsentligt vid en ytterligare minskning av jordbruket.

Karaktäristiskt för dessa områden är att även annat näringsliv, sysselsättningsunderlag och folkmängd är vikande. Jordbruket i norra Sverige kan därför inte betraktas utifrån strikt jordbrukspolitiska riktlinjer. Det är mera fråga om regionalpolitik i avsikt att bibehålla sysselsättning, bosättning.

Detta konstaterande får inte ses som att lönsamhetsaspekten är oviktig. Givetvis måste det till även en företagsekonomisk bedömning.

Medelsbehov

Propositionen innehåller en rad förslag som är positiva för Norrlandsjordbrukets framtidsmöjligheter. Dock är det tänkta medelsbehovet klart underskattat. Som ett exempel härpå kan nämnas att bidragsramarna för det regionala rationaliseringsstödet i Jämtlands län minskat från 4 milj. kr. budgetåret 1985/86 till 1,5 milj. kr. för innevarande budgetår. Propositionens förslag torde inte ens komma att återställa det tidigaste läget. Dessutom kommer de nya reglerna att innebära att antalet stödberättigade företag ökar, vilket kommer att kräva utökade ekonomiska resurser.

Efterfrågan på stöd från traditionellt sett utvecklingsbara företag tenderar också att öka. Det är viktigt att medel finns för att svara mot denna efterfrågan, då dessa företag utgör basen för länets jordbruksproduktion.

Direktavskrivning

Mot. 1986/87

Jo167

Av länets totalt ca 3 300 jordbruksföretag har ca 3 000 också skog. Medelarealen är dryg 100 ha. Detta visar skogens stora betydelse i det kombinerade företaget. Det vore därför önskvärt att i större utsträckning kunna utnyttja kapital från skogen i jordbruksdelen. Genom att kunna utnyttja skogsinkomsten för investeringar i främst ekonomibyggnader med åtföljande direktavskrivning skulle dessa företags ekonomiska situation avsevärt förbättras, samtidigt som skogsavverkningen skulle komma att öka. Behovet av bidrag skulle också minska, och nödvändiga investeringar skulle stimuleras. 1980 års företagsskattekommitté bör få i uppdrag att behandla denna fråga med förtur.

Forskning och utveckling

Det finns goda förutsättningar för en vidareutveckling av det jämtländska jordbruket. Här krävs dock ökad forsknings- och försöksverksamhet. Medel för detta finns avsatta i propositionen. Med hänsyn till jordbrukets stora betydelse i länet och det allmänt utsatta läget framstår en ordentlig satsning inom detta område som mycket nödvändig.

Av de medel som avsatts för ändamålet bör, med hänvisning till ovanstående, en relativt sett större andel tilldelas Jämtlands län vid fördelningen.

Hemställen

Med hänvisning till ovanstående hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts angående jordbruket i Jämtlands län.

Stockholm den 11 maj 1987

Nils-Olof Gustafsson (s)